

Перечень ссылок:

1. *Философский словарь*. – Минск : Книжный Дом, 2003. – 1280 с.
2. *Лефевр В. Рефлексия / В. Лефевр*. – М. : Когито-Центр, 2003. – 496 с.
3. *Лефевр В. Лекции по теории рефлексивных игр / В. Лефевр*. – М. : Когито-Центр, 2009. – 218 с.

МИТНІ ОРГАНИ ЯК СУБ'ЄКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

І.І. Бережнюк

Київська міська митниця Державної фіскальної служби України

Лібералізація зовнішньоекономічної діяльності й імплементація Україною норм міжнародних торговельних угод щодо подальшого спрощення процедур міжнародної торгівлі зумовлює розроблення адекватних заходів щодо забезпечення національної безпеки з використанням митних інструментів. Митна система посідає особливе місце в механізмі реалізації митної політики, а митні органи України виступають специфічним суб'єктом митних відносин. З одного боку, вони здійснюють державну митну справу від імені держави, з іншого – самі перебувають під управлінським впливом держави.

В сучасних умовах реалізація державної митної політики в Україні здійснюється митницями Державної фіскальної служби України (далі – ДФС України). За 2016 р. митницями ДФС забезпечено надходження до бюджету в обсязі 235,3 млрд. грн. (табл. 1).

Таблиця 1 – Показники функціонування митниць ДФС України протягом 2015-2016 рр. [1, 2]

Показники	2015 р.	2016 р.	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення
Надходження (збір) платежів до загального фонду державного бюджету, млрд. грн., у т.ч.:	486,9	518,3	31,4	106,4
– надходження податкових платежів	284,6	283,0	-1,6	99,4
– надходження митних платежів	202,3	235,3	33	116,3
Зовнішньоторговельний обіг, млрд. дол. США, у т.ч.:	74,6	75,2	0,6	100,8
– імпорт товарів	36,4	38,9	2,5	106,9
– експорт товарів	38,2	36,4	-1,8	95,3
Сума додаткових надходжень від коригування митної вартості, млрд. грн.	5,8	4,983	-0,817	85,9
Кількість класифікаційних рішень (контроль за правильністю класифікації товарів згідно з УКТЗЕД), рішень	2486	2293	-193	92,2
Додаткові надходження до бюджету за рахунок класифікаційної роботи, млн. грн.	219,2	229,3	10,1	104,6
Додаткові надходження до бюджету від контролю за класифікацією товарів на етапі після митного оформлення складають, млн. грн.	28,3	23,2	-5,1	82,0
Додаткові надходження від контролю за правильністю декларування країни походження товару, млн. грн.	81	84,3	3,3	104,1

Необхідно враховувати, що митниці ДФС України не регулюють здійснення зовнішньої торгівлі, їх завданням є митне оформлення товарів та відповідне реагування на ті тенденції, що відбуваються у світі. Відповідно до визначених МКУ завдань [3], протягом 2016 р. митницями ДФС за результатами проведеної аналітично-пошукової роботи було виявлено 23235 порушень митних правил із вартістю предметів правопорушень на суму понад 2 млрд. грн. У 7952 справах про порушення митних правил тимчасово вилучено предмети правопорушень на суму майже 627 млн. гривень. Зокрема, у справах про порушення митних правил вилучено [2]:

- промислових товарів на суму 353 млн. грн.;
- продовольчих товарів та сільгосппродукції на суму 62 млн. грн.;
- валюти на суму 161 млн. грн.;
- транспортних засобів на суму 51 млн. гривень.

Безпосередньо митницями ДФС розглянуто 12839 справ про порушення митних правил та застосовано адміністративне стягнення у вигляді штрафу на суму 556 млн. гривень. На розгляд до суду митницями передано 8828 справ про порушення митних правил на суму 1,9 млрд. грн. За результатами розгляду справ про порушення митних правил судами прийнято рішення про накладення стягнень у вигляді штрафу та конфіскації на суму 659 млн. грн. [2].

Протягом 2016 р. структурними підрозділами ДФС виявлено 1122 факти переміщення через митний кордон України наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів з порушенням митного законодавства. Крім того, викрито 469 фактів переміщення через митний кордон України зброї та боєприпасів, з порушенням норм митного законодавства. Всього упродовж 2016 р. направлено до правоохоронних органів України 1613 повідомлень про виявлення ознак кримінальних правопорушень, з яких у зв'язку з виявленням ознак злочину, передбаченого ст. 201 КК України – 211 повідомлень, у зв'язку з виявленням ознак злочину, передбаченого ст. 305 КК України – 270 повідомлень, у зв'язку з виявленням ознак злочинів, передбачених іншими статтями КК України направлено 1132 повідомлення [1, 2].

За результатами проведеного аналізу, можна стверджувати, що митниці ДФС України займають провідне місце в системі забезпечення національної економічної безпеки. З метою виконання належного контролю за дотриманням економічними операторами митного законодавства, перед митними органами стоїть завдання постійного вдосконалення та розвитку інструментів митного контролю, які передбачають їх мінімальне втручання в операційну діяльність та максимальне виявлення випадків порушення митних правил (система аналізу ризиків, запровадження попереднього інформування тощо).

Перелік посилань:

1. *Звіт про виконання Плану роботи Державної фіскальної служби України на 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/data/files/199244.pdf>.*

2. *Звіт про виконання Плану роботи Державної фіскальної служби України на 2016 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/data/files/199244.pdf>.*

3. *Митний кодекс України [Електронний ресурс] : кодекс [прийн. Верховною Радою України 11.07.2002 № 92-IV]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/92-15/stru#Stru>.*

ПОЗИТИВНІ НОВАЦІЇ ДЛЯ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Л.А. Беляєва, к.е.н., доцент

Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет банківської справи»

Розвиненість зовнішньоекономічних відносин є запорукою успішного розвитку економіки України, яка сьогодні глибоко інтегрована в систему міжнародного поділу праці. Здійснення зовнішньоекономічної діяльності є важливою частиною господарської діяльності вітчизняних підприємств, в якій особливе значення відіграють експортні операції.

У 2016 році в Україні був найменший обсяг експорту у порівнянні з попередніми роками, за 2012-2016рр. український експорт знизився на \$32,4 млрд (з \$68,8 до \$36,4 млрд). Зменшення експорту відбулося через втрату російського ринку, за рахунок зменшення поставок металів та виробів з них на \$1,134 млрд, хімічної продукції – на \$579 млн, машинобудівної – на \$429 млн, мінеральних продуктів (залізна руда) – на \$371 млн. На дану ситуацію значно вплинула політика Китаю, який збільшив обсяги імпорту руди з країн, де він має частку у видобувних компаніях (Австралія, Перу, Сьєра -Ліоне т.д) і зменшив з Україною.

Втримати баланс допоміг експорт аграрної продукції та продовольства. Його обсяги в 2016 році зросли на \$721 млн до \$15,3 млрд. ніж в 2015 році, найбільша стаття в структурі продажів – зерно [1].

Національний банк прогнозує у 2017 році, вперше з 2012 року, зростання експорту товарів з України – на 11,2 % завдяки подальшому підвищенню цін на товарних ринках. Як наголошується в інфляційному звіті НБУ за квітень, найбільше в структурі експорту будуть зростати поставки руди (на 41 %) через вивільнення додаткових обсягів внаслідок припинення відвантажень на металургійні підприємства, розташовані на окупованій території. Також зросте експорт продовольчих товарів на 8,6 % за рахунок поставок цукру та інших харчових продуктів завдяки новим ринкам збуту серед країн Азії, освоєним у 2016 році, а також збільшення експорту зернових. Крім того, очікується зростання експорту машинобудування в результаті поступової переорієнтації продукції, яка раніше експортувалася до Росії [2].